La Comédiathèque

Hi ha algun autor a la sala?

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

**Aquest text es pot llegir i descarregar gratuïtament.
Qualsevol representació pública, professional o amateur, encara que sigui gratuïta, requereix una autorització prèvia i el pagament dels drets d'autor corresponents. Sol·licitar autorització:
https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/**

Hi ha algun autor a la sala?

Jean-Pierre Martinez

Traducció i adaptació de l'autor

Han passat set anys des del tancament de tots els teatres arran de la crisi sanitària. Tres suposats actors entren a escena per fer un càsting. O potser es tracta d'una lectura pública. O fins i tot de l'estrena de l'espectacle... El problema és que no tenen el text de l'obra. L'autor encara no l'ha escrita. Hauran d'improvisar...

Repartiment

Fred: actriu (o actor)

Max: actor (o actriu)

Sam: actriu (o actor)

Jacky: autor (o autora)

Els quatre personatges poden ser indistintament homes o dones. En aquesta versió, Max i Jacky són homes, i Fred i Sam són dones.

© La Comédiathèque

L'escenari és buit. A la platea, hi ha una butaca reservada a la primera fila amb un paper que diu «Crític». Jacky, el suposat crític, arriba l'últim, caminant amb crosses, força desmillorat i aparentant més edat de la que té. Pot dur una barba postissa i ulleres. Seu al seu lloc. Fred entra a escena des de bastidors. Mira al seu voltant, indecisa.

Fred – Caram... No s'hi han escarrassat gaire, amb el decorat... Una altra producció de baix pressupost. Mentre tinguin prou diners per pagar els actors... Almenys ens haurien pogut oferir un cafè... *(Descobreix el públic.)* Ai, perdó... No sabia que hi hauria públic... Em sap greu, jo... No em van avisar fins ahir al vespre i... *(Una mica cohibida)* Sembla que soc la primera... A part de vostès, és clar... *(Pausa)* Fa gaire que s'esperen? No pateixin, els altres no deuen trigar a arribar... Espero... *(Continua passejant per l'escenari mirant de dissimular la incomoditat.)* No, si poden continuar xerrant entre vostès mentre esperen... L'espectacle encara no ha començat de debò... No facin cas de mi... I jo... faré veure que vostès no hi són. Vull dir... com si l'obra ja hagués començat, precisament. Això se'n diu la quarta paret, ho sabien? La paret imaginària que hi ha al costat del públic. Fem veure, doncs, que... no hi ha ningú a la sala. Ja sabem que hi ha gent que ens mira, perquè han pagat per això, però... Bé, suposo que vostès no han pagat... *(Max entra al seu torn, però Fred no el veu de seguida i ell l'escolta mentre parla tota sola, una mica sorprès.)* És una convenció, vaja. L'actor sap perfectament que hi ha gent asseguda davant de l'escenari, però el personatge fa veure que allò és una paret i evita mirar els espectadors... I adreçar-los la paraula, evidentment. Per no trencar... la màgia del teatre. La il·lusió que a escena no hi ha només uns actors recitant un text, sinó uns personatges de debò a qui els passen un munt de coses realment apassionants. És com al cinema, si ho prefereixen. Se suposa que l'actor no ha de mirar a càmera... Al teatre és molt important respectar les convencions. Sobretot no s'hi ha de jugar, perquè, si no... *(Una mica perduda)* Tot se'n va en orris...

Max – Bon dia...

Fred fa un petit bot.

Fred – Perdoni... No l'he sentit arribar.

Max – No, no, perdoni vostè... No volia interrompre-la... Suposo que estava repassant el text.

Fred – El meu text?

Max – El text de l'obra.

Fred – Ah, no, jo...

Max – Però és aquí, oi?

Fred – Sí, sí, és aquí... suposo, però... de moment no hi ha ningú. A part de vostè i de mi, evidentment. I el públic...

Max descobreix el públic.

Max – Entesos... O sigui que és un càsting... amb públic.

Fred – Ah, és un càsting?

Max – No li han dit això?

Fred – Sí, sí... Bé, a mi m'han parlat més aviat d'una lectura, però vaja... Si fa no fa és el mateix, no?

Max – Sí, suposo... *(Pausa)* Ara bé... a mi no m'han donat el text. I a vostè?

Fred – No, a mi tampoc.

Max – Ah, sí...? Ho dic perquè abans l'he sentida... recitant un monòleg.

Fred – Ah, no, però jo... No recitava.

Max – De debò?

Fred – No, jo... improvisava.

Max – Improvisava?

Fred – Bé, no... Parlava, i prou. Com fem a la vida.

Max – Parlava tota sola, doncs. Feia... un soliloqui, com se sol dir.

Fred – I ara! Parlava... amb el públic.

Max – És clar.

Pausa.

Fred – Així, segons vostè, quan parlo sembla que reciti?

Max – No ho sé...

Fred – No em vull ni imaginar quina impressió dec fer quan recito... Bé, vull dir... quan dic un text, com al teatre...

Max – Sí...

Pausa.

Fred – De fet, hauria preferit poder llegir el text abans, i vostè?

Max – Sí... Jo també.

Fred – Al capdavall... som professionals, no?

Max – I tant...

Pausa.

Fred – I... quants serem?

Max – Perdoni?

Fred – A l'obra! Quants personatges té?

Max – Dos com a mínim, segur.

Fred – Sí, és clar... Vostè i jo...

Pausa.

Max – Tres, crec.

Fred – És el que havia entès jo també, sí. Tres personatges...

Max – Així només falta... el tercer home.

Fred – O la tercera dona.

Max – Sí... No, era una al·lusió a la pel·lícula.

Fred – És per a una pel·lícula? Em pensava que era per a una obra de teatre...

Max – La pel·lícula... El tercer home...

Fred – Ah, sí... La... La pel·lícula. Perdoni, encara no estic gaire desperta...

Max – Jo tampoc no hauria dit que no a un cafè.

Silenci una mica incòmode.

Fred – Suposo que hem quedat amb el director.

Max – M'imagino que l'autor també hi serà.

Fred – Segurament... Almenys a la primera lectura de la seva obra.

Max – I el productor, probablement. I ho decidiran entre tots. El repartiment, vull dir...

Pausa.

Fred – Creu que hi ha més candidats? Si és un càsting...

Max – No ho sé...

Fred – Em semblava que avui era més aviat una lectura.

Max – O potser... ja han decidit que serem nosaltres.

Fred – Deuen haver quedat impressionats amb la nostra llarga experiència professional...

Max – O potser no han trobat ningú més...

Entra Sam.

Sam – Hola! Vinc a la lectura.

Fred – Ah, ho veu? És una lectura!

Sam – Espero no fer gaire tard...

Max – No, no, tranquil·la. De fet, de moment no hem vist ningú.

Sam – D'acord... *(Mira al seu voltant i descobreix els espectadors. Se sorprèn una mica, però continua ben tranquil·la.)* Hola a tothom... Tot bé? *(Tornant-se cap als seus dos companys)* O sigui que actuarem junts...

Max – Això sembla.

Sam – Genial.

Pausa.

Fred – Suposo que a vostè tampoc no li han donat el text.

Sam – El text? Eee... no.

Fred – Potser pensen que així... serem més espontanis.

Sam – Espontanis?

Fred – Si no sabem el text per endavant.

Max – Sí, potser...

Sam – En tot cas, ens hem estalviat d'aprendre'l. Això que hi guanyem...

Max – Bé, si ens agafen, algun dia l'haurem d'aprendre.

Fred – Sí...

Max – El text... El text de l'obra...

Pausa.

Sam – Per cert, coneixen aquella aplicació nova per aprendre's el text?

Max – Imparato?

Fred – Què és això?

Sam – Hi carreguen el text de l'obra que s'han d'aprendre i una veu sintètica els dona la rèplica.

Fred – Una veu sintètica?

Max – Una veu artificial...

Fred – Ah, sí...? No, no la coneixia...

Sam – Sí, és d'allò més pràctica...

Max – Sempre que tinguem un text per carregar-hi, evidentment.

Fred – Ja veuran com un dia també substituiran els actors a l'escenari per robots amb veus sintètiques.

Max – Així s'acabaria definitivament la precarietat laboral dels actors.

Sam – I quan hagin substituït els espectadors per càmeres web, també hauran resolt el problema del confinament.

Fred – Ni actors ni espectadors... Només personatges sense cos actuant davant de càmeres de vigilància.

Max – Com uns dibuixos animats a la tele.

Fred – Sí... Però fins i tot els personatges dels dibuixos animats tenen un text. Nosaltres, de moment...

Pausa.

Sam – No sé què collons fan...

Max – Ja acabaran arribant.

Fred – Espero...

Pausa.

Sam – En tot cas, fa il·lusió tornar a trepitjar els escenaris, oi?

Fred – Feia tant de temps que ho esperàvem... Ja gairebé havíem perdut l'esperança.

Max – Tots els teatres tancats durant set anys... I avui s'aixeca el teló i es tornen a encendre els llums.

Fred – Com si finalment sortís el sol després d'una nit interminable. Som a l'alba d'un nou dia. D'una nova era, potser...

Els altres dos se sorprenen una mica d'aquest rampell líric.

Sam – Sí... Per cert, aquí fa una mica d'olor de resclosit, no?

Max – Per no parlar de la pols. Haurien pogut escombrar i ventilar una mica.

Sam – Encara trobarem cadàvers als camerins i un esquelet a la petxina de l'apuntador...

Breu moment d'inquietud general.

Fred – Encara existeixen, els apuntadors?

Sam – I què ens haurien d'apuntar? Si no tenim text!

Pausa.

Max – Set anys...

Fred – Tot això deixarà seqüeles, però vaja...

Max – Molts no se'n refaran, això és clar.

Fred – Centenars de teatres en fallida, milers d'actors a l'atur, desenes de milers de treballadors de l'espectacle obligats a canviar d'ofici.

Sam – I és clar, no saben fer res més.

Max – Pel que diuen, aquest teatre seria fins i tot l'únic que es planteja tornar a obrir. Tots els altres s'han convertit en comerços essencials: botigues de bricolatge, supermercats de luxe, botigues d'animals...

Sam – Però nosaltres som aquí! Encara drets. Tinc unes ganes de començar... I vostès?

Max – I tant.

Pausa.

Fred – Saben com es titula?

Sam – El títol?

Fred – El títol de l'obra! No tenim el text, però... almenys en sabem el títol?

Max – No...

Fred – Ens hauria donat una idea de què va l'obra...

Max – És veritat. No tenim ni idea de què representarem.

Sam – Jo, personalment, els confesso que tant me fa. Mentre pugui actuar...

Max – Fa tant de temps... Estaríem disposats a representar qualsevol cosa. Des dels grans clàssics fins a... la pitjor comèdia d'embolics.

Fred – Sí... Mentre ens donin un text... *(Silenci)* Perquè ara mateix, els confesso que... ja no sé gaire què dir.

Sam – Jo tampoc.

Max – No podrem anar enfilant banalitats així gaire estona. *(En veu baixa, assenyalant discretament el públic)* Se'ls acabarà la paciència...

Sam – Quant fa que ha començat?

Fred – Ah, ja ha començat?

Sam – No, vull dir... quant fa que som aquí?

Max – No ho sé. Diria que... un quart d'horeta, no?

Sam – Això que ja tenim fet. Però vaja...

Pausa.

Max – I quan han arribat, han vist algú o...

Sam – Només he vist la taquillera a l'entrada...

Fred – La taquillera...

Sam – Al principi ni tan sols em volia deixar passar... Em pensava que hauria de comprar una entrada per poder arribar fins aquí.

Fred – A mi m'ha passat el mateix. Es veu que no fem cara d'actors...

Sam – D'actors coneguts, segur que no...

Max – Ja veuran com aviat haurem de pagar entrada per tenir dret a actuar al teatre.

Fred – O prescindiran dels actors i demanaran als espectadors que representin ells mateixos l'obra.

Sam – O fins i tot que l'escriguin en directe, en lloc de l'autor...

Pausa.

Max – O sigui que no ho he somiat... Realment venen entrades a taquilla.

Silenci incòmode.

Sam – Sí... La veritat és que per a un càsting...

Fred – O fins i tot per a una simple lectura...

Pausa.

Max – Ho aniré a veure...

Sam – A veure què?

Max – La taquillera, a l'entrada! Li preguntaré què passa. No ens passarem tot el dia aquí esperant com uns imbècils. Jo tinc altres coses a fer, i vostès?

Fred – Sí, sí... És clar... Tenim altres coses a fer...

Sam – Entesos. Vol que l'acompanyi?

Fred – No em deixaran aquí tota sola! *(Assenyalant el públic)* Amb ells...

Sam – És veritat que... si a sobre han pagat.

Max – Ja hi vaig...

Max surt. Les altres dues intercanvien una mirada de preocupació. Fred s'adreça al públic.

Fred – Disculpin... No deu faltar gaire per començar...

Sam – Tan bon punt ens donin el text de l'obra.

Fred – Em sap greu fer-los perdre el temps amb aquest espectacle... perfectament prescindible.

Sam – Per no dir que no és essencial...

Fred – Som com vostès, no podem fer altra cosa... Esperar...

Pausa.

Sam – De debò té alguna cosa millor a fer?

Fred – Perdoni?

Sam – Ell ha dit: «Tinc altres coses a fer», i vostè ha respost: «Jo també». De debò té res millor a fer que ser aquí?

Fred – Ah...? Eee... No... No tinc res més a fer. *(Pausa)* I vostè?

Sam – No...

Fred – Ell tampoc, suposo. Ho ha dit per dir...

Pausa.

Sam – No ens coneixem, oi?

Fred – No... Per què? Ens hauríem de conèixer...?

Sam – No ho sé... Fem el mateix ofici. Ens podríem conèixer. Haver coincidit en algun lloc, almenys. O fins i tot... haver actuat juntes en una altra obra.

Fred – No, no ho crec.

Sam – Ens en recordaríem.

Fred – És clar que... set anys portant mascareta. Ja no ens reconeixem els uns als altres.

Sam – Se'ns ha oblidat fins i tot la cara dels altres.

Fred – Jo mateixa, al matí, amb prou feines em reconec al mirall.

Silenci.

Sam – Fa tant de temps que no podem exercir aquest ofici...

Fred – És veritat. Fins i tot li confesso que...

Sam – Sí?

Fred – De vegades em pregunto si encara ho sabria fer.

Sam – Actuar... és com fer l'amor, no s'oblida.

Fred – Fer l'amor?

Sam – O anar en bicicleta, si ho prefereix...

Fred – No ho sé...

Sam – Què...?

Fred – No sé si s'oblida o no... No he anat mai en bicicleta.

Sam *(sorpresa)* – No sap anar en bicicleta?

Fred – No... I vostè?

Pausa.

Sam – Jo tampoc.

Fred – Bé, no crec que ens demanin saber anar en bicicleta per actuar en aquesta obra...

Sam – No, probablement no...

Fred – Ho haurien especificat, no? Hi ha ben poques obres en què es vagi en bicicleta a escena.

Sam – I fer-hi l'amor, encara menys.

Fred – En tot cas, no n'he vist mai cap...

Pausa.

Sam – Però sap nedar?

Fred – Creu que hem de saber nedar?

Sam – No, no, ho he dit per dir.

Fred – Per què hauríem de saber nedar?

Sam – No ho sé... Per no ofegar-nos...

Fred – Vostè sap nedar?

Sam s'estima més no contestar.

Sam – I l'autor, sap qui és?

Fred – Quin autor?

Sam – L'autor de l'obra! De l'obra que estem representant...

Li adreça una mirada inquieta. Torna Max.

Fred – I doncs?

Max – Doncs que ho tenim fotut...

Sam – Què passa?

Max – Val més que seguin.

Sam – Ja ens agradaria, però no tenim cadires.

Fred – Ha vist la taquillera?

Sam – Què li ha dit?

Max – Res...

Fred – Res?

Max – La taquillera ha marxat... amb la caixa, precisament.

Sam – Ha marxat? Sense dir-nos res?

Max branda un paper.

Max – Ens ha deixat això.

Sam – El text de l'obra?

Fred – Una sola pàgina?

Max – No és el text de l'obra. És una nota. Una nota per a nosaltres. L'acabo de llegir...

Sam – L'escoltem...

Max – És un espectacle que s'hauria d'haver estrenat fa set anys.

Fred – Just abans que tanquessin tots els teatres, que tots els actors es quedessin a l'atur...

Sam – I que tota la gent de la cultura s'haguessin de dedicar a l'agricultura...

Fred – I doncs?

Max – Doncs que, des d'aleshores, el productor de l'obra ha fet fallida, com tants altres.

Sam – Ah, merda...

Fred – Però ens donaran el text de l'obra? Per a la lectura...

Max – Aquí és on la cosa es complica una mica.

Sam – Es complica? Per a qui?

Max – Fa set anys, com que el tancament dels teatres ja estava previst, l'autor no es va afanyar gaire a escriure l'obra...

Fred – Bé, però ara ja l'ha acabat d'escriure...

Sam – En set anys, encara que no s'hi hagi afanyat, ha tingut temps de sobres, no?

Max – Ja saben com són els autors... En general, no es maten treballant. I si a sobre ningú no els apressa...

Fred – Caram... Quina falta de professionalitat.

Max – Per a ell tampoc no ha estat fàcil, tot aquest temps... Ni representacions ni drets d'autor...

Sam – I doncs?

Max – Va acabar caient en una depressió.

Fred – O sigui que no vindrà?

Max – A hores d'ara encara deu ser en algun centre de repòs, no se sap ben bé on.

Sam – Un centre de repòs... No deu ser de tant treballar en aquesta obra...

Fred – Però és que no té cap sentit! Per què han convocat actors per a un càsting?

Sam – I sobretot... per què ens han triat a nosaltres?

Max – Ha passat el temps... Els tres actors previstos inicialment ja no estaven disponibles.

Fred – Vol dir... que tenen altres compromisos?

Max – Si es pot dir així... Un s'ha allistat a l'exèrcit, el segon és a la presó i el tercer es veu que s'ha suïcidat.

Fred – Entesos, un canvi de repartiment d'última hora, doncs.

Sam – Fins aquí, res d'extraordinari...

Fred – La qüestió és... per què ens han fet venir, si no tenen cap obra perquè la representem?

Sam – Ni tan sols perquè la llegim?

Max *(molt seriós)* – Ara ve la bona.

Fred – Em temo el pitjor.

Max – No som aquí per llegir una obra...

Sam – Doncs què hi fem, aquí?

Max – Som aquí per a l'estrena!

Els altres dos es queden de pedra.

Fred – L'estrena?

Sam – És una broma?

Fred – Però per què han mantingut la data de l'estrena, si l'obra ni tan sols està escrita?

Max – Fins a l'últim moment, el productor esperava que l'autor li donés el text a temps. I van vendre les entrades...

Fred – Però això és una bogeria!

Sam – Mai més ben dit, si l'autor està tancat en un manicomi.

Max – Quan es van adonar que l'autor no escriuria mai l'obra, ja era massa tard.

Sam – Que haguessin anul·lat l'espectacle! I tornat els diners de les entrades!

Max – Es veu que el productor s'ha estimat més embutxacar-se els diners de la taquilla...

Fred – Però vindrà, no?

Max – Ho dubto... S'ha refugiat a l'estranger per fugir dels creditors...

Silenci.

Sam – I ara què fem?

Max – Doncs... haurem de fer temps...

Fred – Fer temps? Ens fan venir per llegir una obra que encara no està escrita, ens anuncien que avui és l'estrena... I ara hem de fer temps?

Sam – El que farem serà fotre el camp!

Max – Ni això... Em temo que no serà gaire fàcil.

Fred – I això per què?

Max – La taquillera ha fotut el camp i ha tancat amb clau en sortir. Estem tots tancats en aquest teatre fins que s'acabi la funció.

Fred – Com que la funció? Quina funció?

Max – Tota aquesta gent ha pagat l'entrada. I la taquillera ha fotut el camp amb la recaptació. Si no trobem alguna cosa per representar davant seu, ens linxaran...

Miren els espectadors amb inquietud.

Fred – Em sembla que ja ens miren amb mala cara...

Inquietud general.

Sam – Alguna cosa per representar davant seu? Però què? Si no tenim el text de l'obra!

Max – Doncs no ens queda més remei que inventar-nos l'obra...

Pausa.

Sam – Ser autor és un ofici... Què ens podríem inventar?

Max – No ho sé.

Fred – Improvisem, doncs?

Sam – Improvisar també és un ofici! Ho ha fet mai, vostè?

Max – No...

Fred – Al capdavall, a la vida és el que fem, no? Improvisem.

Max – Sí, però no sempre és gaire apassionant. La gent no compra una entrada de teatre per sentir tres desconeguts parlar del temps que fa.

Sam – Hem de trobar alguna cosa per representar, i de pressa... *(A Fred)* Vostè té cap idea?

Silenci. Fred sembla absent. Els altres dos intercanvien una mirada incòmoda i es tornen a girar cap a ella, esperant que respongui. Al final, Sam es resigna a repetir la pregunta.

Sam – Vostè té cap idea?

Silenci.

Fred – Em sap molt de greu, m'he quedat en blanc...

Sam – En blanc?

Fred – M'he oblidat de la rèplica! Això passa fins i tot als millors, no?

Max – Però com pot haver oblidat una rèplica... si no tenim text?

Fred – Ah, sí, és veritat, té raó...

Max – Doncs sí.

Fred – Aleshores puc dir qualsevol cosa?

Sam – És una mica el que fa des del començament, no?

Fred – De debò puc dir tot el que em passi pel cap?

Els altres dos semblen una mica preocupats. Max es gira cap al públic.

Max – Mirin-los... Segur que ara es pregunten si tot això ja està escrit...

Fred – Si de debò m'he quedat en blanc...

Max – Si estem improvisant...

Sam – O si de debò estem ben fotuts...

Pausa.

Max – Bé, i si comencéssim presentant-nos...?

Fred – Per fer què?

Max – Per veure si a les nostres vides hi ha res que puguem aprofitar com a argument d'una obra de teatre.

Sam – Entesos... Alguna cosa... que ens serveixi de punt de partida.

Max – De comèdia o de tragèdia, tant se val.

Sam – D'acord...

Fred – Qui comença?

Es miren amb recel.

Max – Sembla una mica una reunió d'Alcohòlics Anònims, ja ho sé...

Sam – Més aviat d'Actors Anònims... Amb la fama que tenim...

Max es gira cap a Fred.

Max – Vol començar?

Fred – D'acord... Em dic Fred.

Max – Max.

Sam – Sam.

Silenci.

Max – I a part d'això...?

Fred – No ho sé... Què vol saber?

Max – Si no vol parlar de vostè, parli'ns del seu ofici.

Fred – El meu ofici?

Max – El seu ofici d'actriu...

Un altre silenci.

Sam – Parlant d'oficis, precisament...

Fred – Què?

Sam – Els he de confessar una coseta.

Max – L'escoltem...

Sam – De fet... no soc ben bé actriu.

Fred – Ah, no...?

Sam – Diguem que... he inflat una mica el currículum. I com que avui dia ja no hi ha ningú que vulgui ser actor... Es veu que no filaven gaire prim a l'hora de triar els candidats.

Max – Ja ho veig...

Sam – I vostès?

Max – A mi em passa el mateix.

Sam es gira cap a Fred.

Fred – Pel que fa a mi, reconec que... he fet una mica més que inflar el currículum.

Max – Què vol dir?

Fred – No he fet teatre mai de la vida. I vostès?

Sam – És la primera vegada que pujo a un escenari.

Max – Jo també.

Pausa.

Max – O sigui que, resumint, aquí no hi ha cap actor i no tenim cap text per representar...

Sam – Si continuem així, acabarem descobrint que els que seuen allà tampoc no són espectadors de debò...

Fred – Si no són espectadors... qui deuen ser?

Max – No ho sé... Fa set anys que no va ningú al teatre...

Sam – Abans ja no hi anava gaire gent...

Max – Potser hi ha un o dos espectadors de debò, que ja es donaran per al·ludits, i els altres són figurants...

Sam – O fins i tot ninots inflables, com als platós de televisió.

Silenci.

Sam – Això va una mica massa lluny, no?

Fred – Sí, fins i tot comença a fer una mica de por.

Max – Bé, deixem-ho estar i parlem de les nostres vides. Si vostès tampoc no són actrius, deuen tenir una feina de debò. A què es dediquen?

Silenci incòmode.

Sam – Ja no feia gran cosa abans... I amb aquesta crisi sanitària encara menys.

Fred – Sempre m'ha costat trobar feina. Fins i tot al teatre... I vostès?

Max – Jo tampoc no feia res gaire interessant.

Fred – Estan casats?

Sam – No.

Fred – Fills?

Max – Tampoc.

Fred – Família? Amics?

Silenci.

Sam – Quina mena d'obra ens podríem inventar amb tres persones que no fan res a la vida, que no tenen cap relació social ni vida sexual?

Max – I si prenguéssim alguna cosa? Potser ens vindria la inspiració.

Fred – Sí, diuen que la majoria dels escriptors són alcohòlics.

Sam – Malauradament, no tots els alcohòlics són escriptors.

Max – Em sembla que he vist unes ampolles a bastidors.

Va a buscar una ampolla de vi, una de whisky i uns gots.

Sam – Jo, vi. Gràcies.

Fred – Whisky, bona falta em fa.

Max els serveix i també se'n serveix una copa. Beuen.

Sam – Té un gust ben estrany, aquest vi negre.

Max – És xarop de maduixa. I el whisky?

Fred – És suc de poma.

Sam – Som al teatre... Tot és de mentida...

Max – Sí... Començant per nosaltres...

Fred – De mentida?

Sam – No som actors de debò...

Max – No ens coneix ningú.

Fred – No coneixem ningú.

Sam – Doncs qui som?

Max – Tres personatges a la recerca d'autor?

Fred – A l'obra de Pirandello n'hi ha sis.

Sam – Es veu que la nostra és una producció de baix pressupost.

Max – Més aviat és una producció en fallida.

Fred – Però encara no sabem què podríem representar...

Sam fa un altre glop i una ganyota.

Sam – No conec cap escriptor que hagi trobat la inspiració en el xarop de maduixa...

Pausa.

Fred – Ben mirat, la nostra situació té força gràcia...

Max – Quina situació?

Fred – Uns actors que no ho són...

Sam – Que han d'improvisar una obra el dia de l'estrena perquè no tenen text.

Fred – Això ja no és gaire corrent, no?

Max – Sí...

Sam – I si ja estiguéssim representant aquesta obra sense saber-ho?

Fred – Per què no?

Max – Falta saber què passa després.

Fred – Sí, aquest és precisament el problema...

Pausa.

Sam – I si els ho preguntéssim?

Max – A qui?

Sam – Als espectadors!

Fred – Potser n'hi ha algun a la sala que ja ha vist l'obra i ens podria dir com acaba...

Max – Com pot haver vist l'obra si és l'estrena?

Fred – Ah, sí, és veritat...

Max – I sobretot si encara no està escrita.

Pausa.

Fred – Però ahir no era també l'estrena?

Max – Potser... Però no eren els mateixos espectadors...

Sam – És veritat... No hi ha ningú prou boig per veure aquest espectacle dues vegades.

Fred – Només per comprovar que, improvisant com improvisem, diem exactament el mateix a totes les funcions.

Silenci.

Sam – Bé, no ho sé, jo... Si aquest espectacle és un autèntic naufragi, potser ells tenen una idea millor.

Fred – Una idea de què?

Sam – Una idea per a una obra!

Pausa.

Fred – Preguntar als espectadors si tenen una idea millor que aquest espectacle lamentable que els estem oferint? De debò creu que podem fer això?

Max – Se suposa que ni tan sols els hem de parlar durant la funció.

Fred – Se suposa fins i tot que hem de fer veure que no hi són. Això se'n diu la quarta paret...

Sam – Ens atabalarà gaire més amb la seva quarta paret? Tot això ens importa un rave, no?

Fred – Sí, però... si ni tan sols respectem els codis del teatre...

Sam – L'espectacle en viu va morir fa set anys! I nosaltres... som morts vivents, això som! Encara no ho han entès?

Fred – Ja està bé, tampoc cal posar-se així... Podem mantenir les bones maneres, no?

Sam – Perdonin, em sembla que tots estem una mica nerviosos...

Max – És veritat que ens trobem en una situació del tot inèdita.

Sam – I a situacions inèdites, solucions inèdites...

Max – Al capdavall, no se sap mai, potser hi ha algun autor a la sala...

Fred – Ho podem preguntar...

Sam – Hi ha algun autor a la sala?

Ressegueixen el públic amb la mirada. Si algun espectador es manifesta, sigui autor o no, els actors faran veure que se'l miren amb recel, i la rèplica següent es mantindrà intacta.

Sam – Com a mínim... n'hauríem de trobar un que sembli tenir una mica d'imaginació...

Fred – No serà fàcil...

Max *(assenyalant un espectador)* – Per què no ell...? Senyor? Ai, perdoni que l'hagi despertat...

Fred *(assenyalant un altre espectador)* – O ella...?

Max – Almenys no dorm, però... tampoc no sembla gaire desperta.

Sam s'adreça a un tercer espectador, que forma part del repartiment: el suposat crític.

Sam – Senyor?

Jacky – Jo?

Sam – Sí, vostè. Té cap idea?

Jacky – Una idea? No...

Sam – Vingui, si us plau.

Jacky – Ah, no, però... li asseguro que no tinc gens d'imaginació.

Max – No ens deixarà penjats!

Fred – Vingui amb nosaltres, no sigui tímid.

Sam – No pateixi, nosaltres tampoc no som actors.

Jacky – Bé...

Jacky s'aixeca amb les crosses. Evidentment, li costa molt pujar a escena. Sam l'ajuda una mica i Jacky aconsegueix enfilar-se a l'escenari amb dificultat.

Max – Gràcies per haver acceptat amb tant d'entusiasme participar en l'escriptura en directe d'aquesta obra que estem representant davant de vostès. Ens salva la vida...

Els tres actors miren Jacky amb una barreja d'esperança i escepticisme. Esperen un moment que digui alguna cosa, en va. Fa força mala cara.

Sam – Sí, em sembla que ens ha tocat la grossa...

Fred – Més valdria fer-lo seure, no? Amb prou feines s'aguanta dret...

Sam – Però continuem sense tenir cap cadira.

Fred – Vol seure, senyor?

Jacky mira una mica al seu voltant, inquiet.

Jacky – Perdoni?

Fred – I a sobre és sord com una pedra... Vol seure?

Sam – La sorda és vostè, li dic que no tenim cadires!

Jacky – Seure? Ah... no, gràcies. De tota manera no em quedaré.

Max – Li ho suplico, no ens deixi penjats. Crec que ha entès la gravetat de la situació.

Jacky – Sí...

Fred – I ens podria ajudar?

Jacky – Ja m'agradaria, però... com?

Sam – Per començar... Quina mena d'obres li agrada veure al teatre?

Jacky – Més aviat comèdies. Obres que em facin riure.

Max – Entesos... Una comèdia, doncs. I què el fa riure, normalment?

Jacky – I jo què sé... Si sabés per endavant què em farà riure, ja no em faria gens de gràcia, no?

Sam – Collons, ens ha tocat un intel·lectual, es veu...

Max – Si hagués d'escriure una comèdia, de què parlaria?

Jacky – De què?

Fred – De qui, doncs? De la seva sogra, per exemple?

Jacky – De la meva sogra? Per què vol que parli de la meva sogra?

Fred – La sogra és un personatge recurrent de la comèdia d'embolics. Es veu que una sogra sempre fa riure. Al teatre, si més no...

Jacky – A la meva la va atropellar una ambulància. Creuen que això pot fer riure algú... a part de mi?

Sam – Tot depèn de com s'expliqui...

Max – Es veu que no només li fallen les cames. Tampoc no sembla gaire llest...

Jacky – Escoltin, jo quan vaig al teatre hi vaig per distreure'm... I ara em demanen que escrigui l'obra en lloc seu.

Sam – Per què no?

Jacky – No són pas els espectadors els qui han d'escriure l'obra que venen a veure! I per què no representar-la, també?

Fred – Reconegui que fins ara no s'havia fet mai!

Jacky – Si és teatre d'avantguarda, doncs...

Max – Té raó... Després de set anys de tancament... seria més aviat teatre de rereguarda.

Jacky – Ara puc tornar a seure?

Pausa.

Sam – I ara tothom es pregunta si aquest imbècil és un espectador de debò... o si forma part del repartiment.

Max – Si improvisa o si diu un text après de memòria.

Fred – Però, al capdavall, a la vida, sabem mai de debò si improvisem o si, al final, tot el que diem ja estava escrit...?

Jacky – Ui, ui... Tampoc no cal que ens posem massa filosòfics. *(Assenyalant els espectadors)* Mirin, ara els estan perdent...

Max – Bé, tornem a alguna cosa més lleugera, doncs. Per cert, digui'm, bon home, què li ha passat? Una mala caiguda?

Fred – De debò creu que els farem riure amb una mala caiguda?

Sam – Amb una de dolenta, potser no. Però una bona rematada d'un acudit et pot fer caure de la cadira de tant riure, no?

Jacky – Vaig intentar suïcidar-me saltant per la finestra de l'hospital.

Max – Ah, sí, ara no sé si... Sempre costa fer riure amb el tema del suïcidi.

Jacky – Com que només érem al primer pis i vaig rebotar al sostre de l'ambulància, només em vaig fer un esquinç al turmell.

Sam – Això sí que té força gràcia, no?

Jacky – Li sembla?

Max – I per què estava ingressat, exactament?

Jacky – No estava ingressat! Havia anat a veure la meva sogra.

Fred – Em pensava que era morta...

Jacky – He dit que l'havia atropellada una ambulància, no que hagués mort! Em sembla que vostès tampoc no són gaire espavilats. No m'estranya que no siguin capaços de trobar una idea per a la seva obra...

Sam – Em comença a posar dels nervis. A vostès no?

Max – I... per què es va voler treure la vida? Si no és massa indiscreció.

Jacky – És una història llarga.

Fred – Mira que bé, una història és precisament el que busquem!

Jacky – Doncs resulta que la meva sogra m'acabava d'anunciar...

Se sent un crepiteig, seguit d'una veu enregistrada. És la veu de Jacky, però costa de reconèixer.

Veu en off – Bona nit a tothom, soc Jacky Ramirez, l'autor d'aquesta obra que no he tingut el valor d'escriure. Si senten aquest missatge, és que han superat la meitat de la funció sense que els hagin linxat... Bravo! Malauradament, aquesta nit no puc ser amb vostès, però aguantin, estic amb vostès de tot cor... Mentrestant, senyores i senyors, cinc minuts d'entreacte. *(En veu més baixa)* Cinc minuts menys per omplir...

Un altre crepiteig i s'acaba el missatge.

Fred – Un entreacte? No estava previst...

Max – Si els deixem sortir de la sala, no tornarà ningú, això és clar.

Fred – I doncs, què fem?

Sam – Improvisem...

Sam es treu de la butxaca una pistola de joguina, prou mal imitada perquè sigui evident que no és de debò. També pot ser una pistola de dards.

Fred – Però què fa...?

Sam – Senyores i senyors, facin el favor de quedar-se asseguts. Que no es mogui ningú.

Moment de desconcert.

Max – Això ja no és una funció, és un segrest amb ostatges...

Jacky – Es veu d'una hora lluny que és de mentida, no?

Sam abaixa l'arma.

Sam – Som al teatre! Tot és de mentida...

Max – Menys les entrades...

Jacky – Perdonin, però... encara ha de durar gaire, aquesta comèdia?

Els altres tres miren els rellotges.

Fred – No pateixi. Ja hem passat el pitjor.

Jacky – Jo he de ser a casa abans del toc de queda.

Max – Em pensava que ja s'havia acabat, el toc de queda.

Jacky – Sí... Però la meva sogra ha decidit prorrogar-lo pel seu compte. Fins a nova ordre... I doncs?

Fred – Diria que... mitja horeta, no? Perquè almenys el públic tingui la sensació d'haver amortitzat l'entrada.

Sam – Em sembla que serà la mitja horeta més llarga de la meva vida...

Max – Què dèiem, ara...? Ah, sí, ens parlava del seu intent de suïcidi. Frustrat, doncs...

Jacky – Sí... He fracassat en tot, a la vida. Fins i tot en el meu suïcidi... És el que em diu sempre la meva sogra...

Sam – Jo crec que d'aquesta sogra encara en podríem treure alguna cosa, no?

Jacky – Era el segon intent...

Fred – Coneix la dita?

Jacky – Quina dita?

Fred – No hi ha dos sense tres! Segur que la pròxima vegada serà la bona... *(Els altres li adrecen una mirada de reprovació.)* Bé, vull dir... que sempre hi ha una llum al final del túnel, no?

Jacky – Sí... Quan ets mort, es veu.

Sam – I la primera vegada, havia saltat des de la planta baixa, o...?

Jacky – La primera vegada havia triat el gas... Però me l'havien tallat el dia abans.

Fred – És ben inhumà. Tallar el gas així, sense avisar, a pobres desgraciats que no tenen cap altra manera d'acabar amb la vida...

Max – I vostè a què es dedicava, a la vida, precisament? Perquè és curiós... La seva cara em resulta estranyament familiar... I la seva veu em sona.

Sam – Sí, a mi també... Tinc la sensació que ja he sentit aquesta veu en algun lloc...

Fred – En un teatre, potser?

Jacky – És possible, soc... Bé, era...

Sam – Sí?

Jacky – Crític de teatre.

Fred – Crític?

Jacky – Fa set anys que no he tingut ocasió d'exercir, però...

Max – I ha vingut a fer la crítica d'aquest espectacle?

Jacky – Per fer això caldria que l'obra estigués escrita, no?

Sam – Sí, evidentment...

Max – O sigui que, de fet, l'únic professional del gremi aquí és vostè?

Jacky – Sap què passa...? Un es fa crític quan no serveix per a res més.

Sam – Però si sap distingir una obra dolenta, també deu saber escriure'n una de bona, no?

Fred – És veritat que fer escriure l'obra directament al crític és molt més segur.

Jacky – Bé, em sembla que ara me n'aniré. Ja em tornaran a trucar quan tinguin un espectacle de debò per oferir-me...

Intenta marxar, caminant amb dificultat amb les crosses. Max li barra el pas.

Max – De cap manera!

Jacky – Perdoni?

Max – Escorcollin-lo!

Fred – Què li agafa, ara?

Max – Segur que menteix. Vull veure la seva documentació.

Jacky – Però, home...

Max pren la pistola de les mans de Sam i apunta Jacky.

Max – Em dona la documentació, sí o no?

Jacky – D'acord, aquí la té.

Li allarga el document d'identitat. Max l'agafa i l'examina.

Max – Jacky Ramirez... Ja m'ho pensava...

Fred – Jacky Ramirez?

Max – És l'autor d'aquesta obra que encara no està escrita.

Sam – És clar... Era la seva veu, en aquell missatge enregistrat!

Fred – I té la barra de venir a veure el nostre naufragi!

Sam – L'assassí sempre torna al lloc del crim.

Max – I l'autor sempre assisteix a les estrenes de les seves obres.

Fred – Fins i tot quan no ha tingut el valor d'escriure-les.

Jacky deixa caure les crosses, es treu la barba postissa i les ulleres, si en porta, i es posa a caminar normalment, de sobte en plena forma. Sembla un altre personatge, més jove.

Jacky – D'acord, ho confesso, tot és culpa meva... Bé, gairebé tot.

Sam – Gairebé? Doni'ns una sola raó per no penjar-lo ara mateix del teló.

Jacky – Tots els teatres han estat tancats durant set anys! Em pensava que l'obra no es representaria mai! De què servia escriure-la, doncs?

Max – En tot cas, es queda amb nosaltres. Si el públic ens ha de linxar, el penjaran amb nosaltres.

Sam – Però potser té alguna idea per treure'ns d'aquest embolic? Al capdavall, vostè és l'autor... Tenir idees és el seu ofici, no?

Jacky – Si es pensen que les idees venen així, perquè sí...

Max – O sigui que no en té cap?

Jacky – Ni una.

Fred – Quin pes mort...

Max – Doncs què proposa?

Jacky – No ho sé... Una creació col·lectiva?

Sam – Què és això?

Jacky – Ja estava molt de moda fa set anys. Una obra sense autor ni director. Tothom hi aporta idees: els actors, els tècnics, el regidor, l'apuntador... Fins i tot la taquillera i les acomodadores.

Sam – I de què serveix?

Jacky – Principalment? Permet estalviar-se els drets d'autor...

Fred – I funciona?

Jacky – No gaire sovint, però... de vegades sí.

Max – Ho tenim pelut.

Jacky – Confien en mi, sí o no?

Sam – No. Però tenim cap més remei...?

Jacky – Vaig a buscar paper i llapis per apuntar les idees de cadascú, i ens hi posem ara mateix, d'acord? Aprofitaré per desar això... Qualsevol dia tindrem un accident...

Pren la pistola de les mans de Max i surt. Els altres tres es miren, preocupats. Silenci.

Fred – Creuen que tornarà?

Max – No l'hauríem d'haver deixat marxar mai...

Sam – Vaig a veure si aprofita per escapolir-se...

Fred – Va armat, no sé si és gaire prudent.

Sam – Creu que ens podria matar?

Fred – No seria pas la primera vegada que un autor es desfà dels seus personatges perquè ja no sap què fer-ne...

Sam es disposa a sortir quan ressona, com a l'inici d'una obra, una sèrie de cops ràpids de bastó a terra, seguits dels tres últims, més lents. Se sent el primer i el segon. El tercer és una detonació. Els altres tres queden de pedra.

Fred – Semblava un tret, no?

Sam – Ja hi vaig.

Max – L'acompanyo.

Surten.

Fred – Déu meu... Potser més val que jo també me'n vagi mentre no hi són... I els aconsello que facin el mateix.

Comença a allunyar-se, però els altres dos, que tornen carregant el suposat cadàver de Jacky, li barren el pas.

Fred – Què és això?

Max – És l'autor.

Fred – No fa gaire bona cara...

Sam – És mort.

Fred – Però què ha passat?

Max mostra la pistola que Jacky encara té a la mà.

Max – Es veu que s'ha disparat un tret al cap.

Sam – Tenia raó... La tercera ha estat la bona...

Fred – Però això forma part de l'obra, o...?

Max – Li confesso que ja no ho tinc gaire clar...

Fred – I estan segurs que és mort?

Sam – S'ha disparat un tret, li dic!

Fred – No sé qui serà el següent... Perquè aquest espectacle cada cop s'assembla més a un suïcidi col·lectiu...

Fred examina l'arma.

Fred – És una pistola de teatre. És de plàstic...

Max examina la ferida, posa el dit a la templa coberta d'una pasta vermella i després se'l fica a la boca.

Max – És melmelada de gerds...

Fred s'hi acosta i repeteix els mateixos gestos.

Fred – Jo diria més aviat de cireres...

Max – O sigui que no és mort de debò.

Sam – Al teatre, mentre fas el mort, ets mort.

Max – I doncs, qui escriurà l'obra?

Silenci.

Fred – No hi ha manera de tornar-lo a la vida?

Sam – Amb una mica de whisky, potser...

Fred – És suc de poma.

Max – Però com que no és mort de debò...

Max li fa beure directament de l'ampolla. Jacky recobra el coneixement.

Jacky – Què passa? On soc?

Sam – A escena. Està actuant en una obra que encara no ha escrit.

Fred – El públic encara és aquí, esperant que per fi diguem alguna cosa interessant.

Jacky sembla desolat.

Jacky – És un malson...

Max – Ja ho pot ben dir...

Jacky s'aixeca i s'adreça al públic.

Jacky – Disculpin, és una obra molt dolenta, ho sé. La pitjor de la meva carrera, segurament...

Fred – Encara en podem dir una obra, d'això...?

Jacky – També m'han d'entendre. Set anys... Em pensava que l'espectacle en viu havia mort definitivament.

Fred – Però no, reneix de les cendres una altra vegada.

Jacky – El teatre, potser, però jo... Em temo que ja no tinc res a dir...

Sam – I a nosaltres què ens importen les seves crisis existencials! Ens hi juguem la pell! Sense una bona història, no existim!

Jacky – Em sap greu... Ara mateix no se m'acut res...

Max – Si ja no té inspiració... expliqui'ns com s'escriu una obra i ja ens espavilarem!

Jacky – Tampoc no és una recepta de cuina! De l'estil... com fer una maionesa que no es talli.

Sam – Home, algun truc de l'ofici d'autor ens deu poder explicar.

Jacky – Diuen que per escriure una bona obra n'hi ha prou de deixar parlar els personatges...

Sam – Però...?

Jacky – Però els personatges han de ser interessants! I vostès són personatges de cartró!

Sam – Ara encara serà culpa nostra... Si continua així, li clavaré una bufetada.

Fred – O sigui que és això... Som personatges sense autor...

Max – Criatures sense creador.

Sam – Almenys som lliures.

Max – Sí... Però haurem de trobar nosaltres mateixos una raó de ser si volem continuar vius.

Fred – Com la humanitat, al capdavall: òrfena del seu creador, condemnada a engendrar-se ella mateixa... i sense saber què fer amb la seva llibertat.

Jacky – Tenen raó... La vida és un teatre... Déu ha mort... I jo tampoc no em trobo gaire bé.

Pausa. Es creuen les mirades.

Fred – Creuen que aquesta podria ser la idea de l'obra?

Sam – Tres actors convocats per a la lectura d'una obra que encara s'ha d'escriure...

Jacky – Sí, per què no...? Ara em sembla que tenim el començament d'alguna cosa...

Fred – I doncs, ja està, comença?

Max – Jo diria més aviat que s'acaba, no?

Sam – Diguem que és el final del començament.

Fred – O el començament del final...

Jacky – Bé... O sigui que ja no em necessiten?

Max – Es pot quedar a prendre notes...

Jacky es treu una llibreta i un llapis de la butxaca i es disposa a escriure.

Fred – Em sembla que triomfarem.

Sam – O farem el ridícul, tant se val. Mentre puguem actuar!

Fred – Set anys d'entreacte... Ni teatres, ni actors, ni autors...

Sam – Però l'espectacle continua.

Jacky – Mentre hi hagi espectadors!

Fosc.

Fi.

L’autor

Nascut el 1955 a Auvers-sur-Oise, Jean-Pierre Martinez va pujar per primera vegada als escenaris com a bateria de diversos grups de rock, abans de convertir-se en semiòleg publicitari. Posteriorment, va treballar com a guionista de televisió i va tornar als escenaris com a dramaturg. Ha escrit un centenar de guions per a la petita pantalla i més de cent comèdies teatrals, algunes de les quals ja s’han convertit en clàssics (*Divendres 13* o *Strip Poker*). Actualment, és un dels autors contemporanis més representats a França i als països francòfons. D’altra banda, diverses de les seves obres, traduïdes al castellà i a l’anglès, es representen regularment als Estats Units i a l’Amèrica Llatina.

Per als aficionats i els professionals que busquen un text per portar a escena, Jean-Pierre Martinez ha optat per oferir les seves obres en descàrrega gratuïta des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/
https://comediatheque.net/

Tanmateix, el pagament dels drets de representació, que constitueixen una remuneració justa pel treball de l’autor, és una obligació legal. Tant si es tracta d’una companyia amateur com professional, cal sol·licitar autorització per representar l’obra i abonar els drets corresponents a la producció.

Jean-Pierre Martinez està representat per la Societat d’Autors i Compositors Dramàtics (SACD).

Per posar-vos en contacte amb Jean-Pierre Martinez i sol·licitar autorització per representar alguna de les seves obres, utilitzeu el formulari de contacte disponible als seus llocs web.

Després d’haver iniciat la seva trajectòria com a bateria, Jean-Pierre Martinez ha tornat recentment a la música, creant cançons originals inspirades en els seus poemes i les seves obres teatrals.

Amb Jean-Pierre Martinez Music, dona continuïtat a aquest univers en forma de cançons originals: relats breus, humorístics o melancòlics, en què la cançó es converteix de vegades en una petita escena teatral.

https://jeanpierremartinezmusic.com/

Totes les obres de Jean-Pierre Martinez es poden descarregar gratuïtament des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/

https://comediatheque.net/

Aquest text està protegit per les lleis relatives als drets de propietat intel·lectual. Qualsevol infracció dels drets d'autor és punible amb una multa de fins a 300.000 euros i una pena de fins a tres anys de presó.

Avinyó – novembre de 2026

ISBN 978-2-38602-545-7

© La Comédiathèque

Obra de descàrrega gratuïta.